

Άννα Διαμαντοπούλου
πρ. Επίτροπος ΕΕ
πρ. Υπουργός

Αθήνα, 9 Φεβρουαρίου 2016

Προς
τον Πρόεδρο της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής
Καθηγητή κύριο Κώστα Γαβρόγλου

Αξιότιμε Κύριε Πρόεδρε,

Έλαβα την πρόσκληση σας για συμμετοχή μου στην συνεδρίαση της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής στις 18 Φεβρουαρίου 2016 που έχει ως αντικείμενο “να διατυπωθούν τα προβλήματα και να διαμορφωθούν λύσεις”.

Εκτιμώ ιδιαίτερα τον ρόλο της Επιτροπής και θεωρώ ύψιστης σημασίας την ενεργή συμμετοχή των Βουλευτών, στην «επεξεργασία και εξέταση σχεδίων νόμων» που αποτελεί, άλλωστε, και τον βασικό σκοπό λειτουργίας της. Γι’ αυτό και κατά την 28μηνη περίοδο που είχα την ευθύνη του Υπουργείου Παιδείας, η συγκεκριμένη Επιτροπή συνεδρίασε δεκάδες φορές, στις περισσότερες εκ των οποίων συμμετείχα προσωπικά. Υπογραμμίζω δε, ότι σε όλα τα πολυνομοσχέδια που έφερα τότε προς ψήφιση στην ολομέλεια, υπήρξε καθοριστική η συμβολή στην τελική διαμόρφωση και ψήφισή τους, των βουλευτών της Επιτροπής - όλων των κομμάτων - και ιδιαίτερα όσων συμμετείχαν και στα άλλα διακομματικά όργανα και σε συναντήσεις διαλόγου που τότε ενεργοποιήσαμε στον διάλογο για την μεταρρύθμιση.

Η σημερινή Κυβέρνηση, ενώ εξαγγέλλει «εθνικό διάλογο», προωθεί συνεχώς καίριες ανατροπές του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου. Οι περισσότερες από τις ανατροπές αυτές πραγματοποιούνται με την ευθέως αντισυνταγματική διαδικασία των Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου και με τον τρόπο αυτό η Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων και όλοι οι Βουλευτές στερούνται της δυνατότητας ακόμη και να εκφέρουν τις απόψεις τους. Αλήθεια, ποια «εξαιρετικά επείγουσα και απρόβλεπτη ανάγκη» επιβάλλει αυτή την επιλογή; Αντιλαμβάνεσθε ότι με τέτοιες προϋποθέσεις δεν είναι δυνατό να υπάρξει διάλογος, παρά μόνο ως πρόσχημα.

Κατά συνέπεια περιορίζομαι στα παρακάτω:

1. Τα προβλήματα του εκπαιδευτικού μας συστήματος είναι γνωστά. Τα γνωρίζουμε και τα συζητούμε όλοι, βιώνοντας τα ως γονείς, μαθητές, φοιτητές, ως εκπαιδευτικοί κάθε βαθμίδας. Ίσως μας διαφεύγουν όταν, πολυτευόμενοι, ερχόμαστε αντιμέτωποι με το πολιτικό κόστος, τις αντικρουόμενες βλέψεις επιμέρους κοινωνικών ή επαγγελματικών ομάδων, τα κάθε είδους μικροσυμφέροντα ή ακόμη και τις ιδεοληψίες που μας κρατούν προσκολλημένους σε άλλες εποχές και άλλες συνθήκες.
2. Μια μεταρρύθμιση δεν μπορεί να έχει ως ορίζοντα τις εκάστοτε «παρούσες συνθήκες». Αντίθετα, πρέπει να έχει προοπτική δεκαετιών, σαφή και καθαρό στόχο και επομένως να βασίζεται στην μακρόχρονη εθνική και διεθνή εμπειρία και γνώση ανάλογων προσπαθειών, να αξιολογεί εφαρμοσμένες πρακτικές, να απαντά επί του συγκεκριμένου, να ανατρέπει παθογένειες και να δημιουργεί ένα νέο περιβάλλον.
3. Οι προσωπικές μου θέσεις, είναι γνωστό ότι δεν βρίσκονται, πλέον, σε επίπεδο προβληματισμού και αναζητήσεων. Οι προβληματισμοί και οι αναζητήσεις μου μαζί με σημαντικούς συνεργάτες πολιτικούς, εκπαιδευτικούς και τεχνοκράτες προηγήθηκαν και συχνά ανακαθορίστηκαν μετά από εξαντλητικό διάλογο. Στο επίκεντρο είχαν πάντα τα παιδιά μας και τι καλύτερο μπορούσε να προσφέρει ένα αναβαθμισμένο δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα και ό,τι αυτό εμπεριέχει, στις νέες γενιές και την προοπτική της Χώρας. Έτσι, κατέληξαν σε ολοκληρωμένες θέσεις οι οποίες αποτυπώθηκαν στη συνέχεια σε πέντε νόμους και τρία νομοσχέδια που όλα είχαν περάσει από την βάσανο διακομματικών συνεργασιών και μεγάλων συναινέσεων και αποτελούσαν ένα ενιαίο και αλληλοσυμπληρούμενο σύνολο. Αν αυτό το νομοθετικό έργο είχε τεθεί σε πλήρη εφαρμογή –όπως συμβαίνει στις ευνομούμενες δημοκρατίες- πιστεύω ακράδαντα ότι σήμερα (5 χρόνια μετά) θα είχε συνεισφέρει τα μέγιστα στην αναβάθμιση του Εκπαιδευτικού μας Συστήματος και, βέβαια, θα μπορούσε να αποτελεί αντικείμενο συνεχών διορθώσεων, βελτιώσεων αλλά και μιας πάντα αναγκαίας αναμόρφωσης, βασισμένης στα αποτελέσματα που παρήγαγε και όχι στις ιδεοληπτικές προσεγγίσεις οποιασδήποτε πλευράς.
4. Όλη η τεκμηρίωση, τα στοιχεία δημόσιας διαβούλευσης οι αναμορφώσεις, οι προτάσεις κοινωνικών, επιστημονικών και άλλων φορέων, οι θέσεις των κομμάτων και βουλευτών που συμμετείχαν, που οδήγησαν στο διαμορφωθέν νομοθετικό έργο, υπήρχαν αναρτημένα στο διαδίκτυο, άμεσα προσβάσιμα σε κάθε ενδιαφερόμενο πολίτη και προφανώς στους Βουλευτές. Όλα όμως φαίνεται να εξαφανίστηκαν επί Υπουργίας του κ. Μπαλατά!

Έχω λοιπόν την τιμή, να υποβάλλω στην Επιτροπή σας πέντε προτάσεις στις οποίες ενσωματώνεται όλη η εμπειρία μου, η γνώση μου και, κυρίως, οι πράξεις μου:

1. Άμεση επαναφορά στο διαδίκτυο, από το Υπουργείο Παιδείας, όλου του υλικού που αφορά στην μεταρρύθμιση του 2009-2011, όπως και κάθε

προηγούμενης προσπάθειας . Δεν πρόκειται για «το έργο της Διαμαντοπούλου» ή κάποιου Υπουργού, αλλά για δημόσιο κτήμα, που πρέπει να είναι πάντα προσβάσιμο σε όλους τους Έλληνες.

2. Διάθεση στα μέλη της Επιτροπής των παρακάτω νόμων και των αντίστοιχων αιτιολογικών εκθέσεων, που άμεσα συνδέονται με μια συνολική εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, από το νηπιαγωγείο, μέχρι την δια βίου μάθηση και επαγγελματική αποκατάσταση.
  - a. Ν. 3839/2010 «Σύστημα επιλογής προϊσταμένων οργανικών μονάδων με αντικειμενικά και αξιοκρατικά κριτήρια – Σύσταση Ειδικού Συμβουλίου Επιλογής Προϊσταμένων (ΕΙ.Σ.Ε.Π.) και λοιπές διατάξεις. (ΦΕΚ 51/ 29.3.2010)
  - b. Ν. 3848/2010 «Αναβάθμιση του ρόλου του εκπαιδευτικού – καθιέρωση κανόνων αξιολόγησης και αξιοκρατίας στην εκπαίδευση και λοιπές διατάξεις (ΦΕΚ 71/ 19.5.2010)
  - c. Ν. 3879/2010 «Ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις (ΦΕΚ 163/ 21.9.2010)
  - d. Ν. 3966/2011 «Θεσμικό πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» και λοιπές διατάξεις. (ΦΕΚ 118/ 24.5.2011)
  - e. Ν. 4009/2011 «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.» (ΦΕΚ 195/6.9.2011)
  - f. Ν. 4027/2011 «Ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο εξωτερικό και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 233/ 4.11.2011)

3. Διάθεση στα μέλη της Επιτροπής των έτοιμων σχεδίων νόμου τα οποία συντάχθηκαν ύστερα από ευρεία διακομματική συναίνεση, τα οποία παρέδωσα στον διάδοχο μου Υπουργό Παιδείας, όταν αποχώρησα από το Υπουργείο μετά την αναστολή κάθε νομοθετικής πρωτοβουλίας επί Κυβερνήσεως Παπαδήμου και συγκεκριμένα τα νομοσχέδια:

A) για το Νέο Λύκειο,

B) για την Τεχνολογική Εκπαίδευση,

Γ) για την Έρευνα και Ανάπτυξη Τεχνολογίας και Καινοτομίας

τα οποία στην συνέχεια ακολούθησαν άλλο δρόμο...

Όλο το παραπάνω υλικό, θεωρώ ότι μπορεί να συνεισφέρει μιας και αποτελεί ένα συνολικό έργο και αναφέρεται σε μια ολοκληρωμένη μεταρρύθμιση. Αποσπασματικές ρυθμίσεις και αλλαγές, που αντιμετωπίζουν ευκαιριακές σκοπιμότητες, δημιουργούν αναπόφευκτα παρενέργειες.

4. Ενημέρωση των Βουλευτών από το ΙΕΠ:

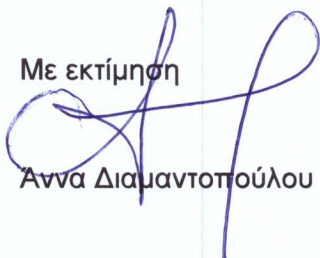
- Για τα Νέα Προγράμματα Σπουδών - για το Νέο Σχολείο τα οποία όχι μόνο ολοκληρώθηκαν αλλά εφαρμόστηκαν και πιλοτικά.
- Για την πιλοτική εφαρμογή της αυτοαξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου η οποία μέχρι το 2014 γενικεύθηκε για να παγώσει από τον Ιανουάριο του 2015
- Για Το ψηφιακό σχολείο ένα σύνολο εν εξελίξει δράσεων που σταμάτησε με επιλογή του κ. Μπαλτά

5. Διάθεση στα μέλη της Επιτροπής της ολοκληρωμένης μελέτης του ΟΟΣΑ και των εμπειρογνομώνων της ΕΕ, έργο το οποίο ελήφθη σοβαρά υπόψη σε όλη την προσπάθεια.

Κύριε Πρόεδρε,

Η σχετικά πρόσφατη Ευρωπαϊκή ιστορία μάς διδάσκει ότι όλες οι χώρες που θέλησαν να συνομιλήσουν παραγωγικά με το μέλλον τους, πραγματοποίησαν μεγάλες μεταρρυθμιστικές τομές στον τομέα της Εκπαίδευσης, ύστερα από εξαντλητικό διάλογο με την Εκπαιδευτική Κοινότητα, τους Κοινωνικούς Φορείς και βεβαίως τα Πολιτικά Κόμματα. Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση που είχα την τιμή να εισηγηθώ στη Βουλή των Ελλήνων με διαδοχικά νομοσχέδια που ψηφίστηκαν με πρωτοφανείς πλειοψηφίες, καθώς και με τα νομοσχέδια που προετοιμάστηκαν, ήταν ενταγμένη σ' αυτήν την πετυχημένη ευρωπαϊκή παράδοση. Δεν υπαγορεύθηκαν από κανένα "μνημόνιο", αλλά ήταν μια καθαρά εθνική πολιτική πρωτοβουλία που προσπάθησε να βάλει τις βάσεις για την υποβοήθηση της ανάπτυξης της χώρας, μέσα από την αναβάθμιση όλου του εκπαιδευτικού συστήματος και την εξασφάλιση ενός καλύτερου μέλλοντος για τα παιδιά μας. Η σημερινή κυβέρνηση επέλεξε την πλήρη κατεδάφιση αυτής της προσπάθειας. Δυστυχώς, δεν είναι η πρώτη φορά που κάτι τέτοιο συμβαίνει στη σύγχρονη ιστορία μας. Όμως, εξαιτίας των συνθηκών που βιώνει η πατρίδα μας, φοβάμαι ότι αυτή η κατεδάφιση θα έχει πολύ χειρότερες συνέπειες από οποιαδήποτε άλλη φορά και κανένας διάλογος δεν θα μπορέσει να θεραπεύσει.

Με εκτίμηση

Άννα Διαμαντοπούλου